

Pałac Pod Blachą

Apartament księcia Józefa Poniatowskiego. Nowa odsłona

Pałac Pod Blachą prezentuje nową odsłonę Apartamentu księcia Józefa Poniatowskiego. W ostatnim roku w prywatnym mieszkaniu księcia Józefa przybyło ponad 250 eksponatów! Wśród nich są aż 32 zakupy, wzbogacające stałą kolekcję Zamku, i ponad 50 depozytów z 6 prywatnych kolekcji. Dzięki tej przemianie, odwiedzający Apartament mogą wzbogacić swoją wiedzę historyczną oglądając i zrekonstruowane wnętrza, i fascynujące dzieła sztuki, w tym pamiątki z epoki. W pałacu spotkamy miłość i wojnę!

Apartament po raz pierwszy został udostępniony publiczności w 2011 roku. Dzięki wnikliwym poszukiwaniom, obejmującym kolekcje muzealne i prywatne, a także na rynek antykwaryczny, znacznie wzbogaciliśmy prezentowane dotąd wnętrza. Ściany zdobią obrazy olejne i akwarele, rysunki i grafiki. Do najwspanialszych należą: olejny *Portret księcia Józefa Poniatowskiego*, namalowany przez Józefa Grassiego, który jest pierwowzorem wielu portretów księcia, ukazująca najwspanialsze zwycięstwo polskiej piechoty na wojnie w Hiszpanii *Bitwa pod Fuengirolą*, autorstwa Januarego Suchodolskiego, zakupiony niedawno konny *Portret oficera 13. pułku huzarów Księstwa Warszawskiego*, namalowany przez Feliksa Sypniewskiego. Ostatnie zakupy to niezwykle precyzyjny rysunek księcia Józefa, wykonany ołówkiem, czy graficzne, kolorowane akwarelą przedstawienie śmierci księcia Józefa w Elsterze, wykonane przez wiedeńskiego sztycharza tuż po tragedii.

Na krótko przed otwarciem wystawy przywieźliśmy zakupiony na aukcji dokument z kierowanej przez księcia Józefa Kancelarii Wojennej z autografem Pepiego. Rozkazy i listy z pieczęciami i winietami Kancelarii Wojennej, podpisane przez Poniatowskiego, w szczególny sposób pozwoliły na poznanie jednego z największych polskich bohaterów, jakim był Naczelnny Wódz armii polskiej.

W części ekspozycji dotyczącej piechoty, kawalerii i artylerii Księstwa Warszawskiego zgromadziliśmy mnóstwo wspaniałych przedmiotów. Z pewnością ciekawostką jest zakupiona niedawno książka, opisująca oblężenie Gdańska w 1807 roku, wydana tego samego roku, z odręcznymi poprawkami na planie, naniesionymi przez uczestnika wydarzeń.

Prezentujemy monety, używane w okresie Księstwa Warszawskiego, a także kolekcję medali, ilustrującą wszystkie kampanie napoleońskie. Wśród nich znajduje się, ustanowiony na wniosek księcia Józefa Poniatowskiego po bitwie pod Zieleńcami, order *Virtuti Militari*. Jako pierwsze odznaczenie przyznawane nie za pochodzenie, a za zasługi wojenne. Order powstał na dziesięć lat przed słynną francuską Legią Honorową, którą również eksponujemy na wystawie.

Zgromadziliśmy wspaniałą kolekcję militariów, złożoną z szabli, lanc, karabinów, oporządzenia kawalerii, plakiet na czapki i ładownice wojska Księstwa Warszawskiego, a także francuskich i polskich formacji służących u boku Napoleona, jak m.in. Szwoleżerów Gwardii i Lansjerów Nadwiślańskich.

Wzbogacając historyczne apartamenty księcia pozyskaliśmy w długoletni depozyt wspaniałą rzeźbę marmurową *Madame Recamier*, a także zachwycającą figurę *Flory*, autorstwa francuskiego mistrza, *Clodiona* (Claude Michela). Wśród figur z brązu złożonego możemy

podziwiać autentyczną paterę, sygnowaną nazwiskiem złotnika Napoleona - Pierre-Philippe Thomire`a.

Polski duch utraconych Kresów przywołują najwcześniejsze wyroby pierwszej polskiej manufaktury porcelany w Korcu na Wołyniu.

Na wystawie prezentujemy pamiątki związane nie tylko z legendą Księcia, ale także z epoką wojen napoleońskich i pałacem Pod Blachą. Wśród nich guziki i części oporządzenia wojskowego, pochodzące z wykopalisk archeologicznych w okolicach pałacu oraz Zamku Królewskiego, orzeł wyrzeźbiony w drewnie na wzór godła z drzewca sztandaru wojskowego, stanowiący pamiątkę dla chorążego pułku po zakończonej służbie, przedmioty odnalezione po klęsce wyprawy na Moskwę w 1812 roku, szablę odkrytą 200 lat po bitwie pod Waterloo, podczas wymiany poszycia dachu jednego z pobliskich budynków.

Wielki podziw wzbudza osobiście wyrzeźbiony przez Tadeusza Kościuszkę kielich mszalny wraz z pokrowcem, a ciekawostką jest pukiel włosów z pieczęcią i poświadczeniem autentyczności z epoki. Wśród przedmiotów związanych z kobietami epoki prezentujemy miniatury portretowe matki i siostry księcia Józefa, a także autentyczny list metresy, Henrietty de Vauban oraz portrety kochanek. Niecodziennym przedmiotem jest beczułka na napoje, używana przez kantynierkę, służącą w jednym z francuskich pułków.

Niezwykle krótki czas zgromadzenia w jednym miejscu tak wielu wybitnych eksponatów z epoki Pepiego odmierzyły znakomite zegary, ozdobione polskim orłem oraz figurą księcia Józefa z prywatnych zbiorów, nigdy dotąd niepokazywane publicznie.

„Wybuchową” ciekawostką jest zegar słoneczny na biurku należącym do Naczelnego Wodza, w którym promień wzmocniony przez lupę odpala lont, zakończony prochem w niewielkiej armatce.

Wszystko to możecie Państwo zobaczyć na naszej wystawie. Spotkajmy się w pałacu Pod Blachą!

Pełnomocnik pałacu Pod Blachą – dr Mariusz Klarecki